

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Dumineca 30 Juniu st. v.
 11 Iuliu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redactiunea în
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 48.

ANUL XVI.
 1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Românîa 2 galbeni.

Băile de mare.

Fia-care omu ce nasce și traiesce sub sôre înainte de tôte doresce sê fla sănctos. Acesta dorintia este fôrte legitima, fiindu că sănctatea bogatîa, este frumusetîa, este fericirea. Diferite sânt mijlôcele destinate a conservâ sănctatea, și între aceste unul din cele mai principale sânt Băile. În anticitate Grecii, Etruscii și Romanii, popôre robuste, cari îneau la vigôrea muschilor, și aveau unu cultu pentru frumusetîa corpului, erau pasionati pentru băi. În acele bețiâne timpuri curațeni'a corpului erâ considerata ca o virtute, pentru aceea băile erau prescrie prin religiune. Confucius recomanda spe-larea corpului. Egipțianii adôra Nilul, în care se scalda pentru a se purificâ; Indianii diviniseza Gan-gele, Moise și Mahomet faeu din băi unu preceptu de religiune.

Dar nicairi pasiunea pentru băi nu s'a desvoltatu așa de multu ca în Roma, unde afara de băile publice, destinate pentru poporu, mai fia-care casa aristocratiea și mai bogata, își avea bai'a sa. Cei vechi se scaldau în

Turcomane.

fia-care di; dupa ori ce munca corporala seu spirituala, cu unu cuvântu pentru ei erau băile ceea ce sânt pentru noi adî primblările. Din asta cauza dînsii erau mai vigurosi de cît noi, și multe din bôlele cari maltratēja biêt'a omenire adî, atunci nu esistau.

Déca este unu lucru care se ne inspire disgustu, acesta este de siguru unu omu murdaru. Sântul Augustinu dicea, că curățieni'a este o virtute, eu asu puté adauge, că murdari'a este unu vițiu. În general popó-rele muncitoare și morale sânt curate, pe când selbaticii, de osemplu, sânt murdari. Acésta facú pe americanul Draper se sustina, că civilizațiunea unui poporu se póte mesurá dupa cantitatea de sapunu ce consuma. Unu omu curatu ne inspira simpatia și natur'a i ofera sáne-tate și veselie: o femeia curata este unu crinu, o frumuseția: o astfel de femcia invétia pe copiii sei ordinea și virtutea.

La Constantia avem unu litoralul al Mărei negre admirabilu, ca frumuseția și ca locu de băi. Ar fi pe-catu ca cei ce suferu, precum și acei ce cauta distrac-țiune și recreare, se nu profite de apropiarea Constan-ției și de binefacerile băilor de mare!

Care este efectul băilor de mare?

Baia de mare este principele băilor, ea schimba puternicu organismul nostru, ne întaresce corpul, îmbu-natașește seu vindeca pe multi bolnavi, prelungese multe esistente. Ap'a de mare, bogata în săruri miné-rale, are o lucrare stimulantă, tonica, întaritoare. Prin compositiunea ei chimica póte îndreptá temperamentele slabe, ca cel limfaticu, moderéza diates'a scrofulósa, seu o vindeca, amelioréza compositiunea sângelui, întaresce digestiunea, reinsufleșese asimilațiunea, întaresce nervii.

Băile de mare sânt fôrte folositóre copiilor, favori-sându-le creșterea, scrofulosilor, rachiticilor, tinerilor slabiti de studiu și de escese, convalescentilor de friguri tifóse, femeilor anemice cu palpațiune nervóse, femeilor cari nu au copii. Băile de mare amelioréza une ori chiar vindeca stomacurile slabe, inflamațiunile mitrei, slabiciunea generală, anchilos'a, contractur'a membrilor, ulcerile atonice, anunite paralisisii, isterismul, epilepsi'a, melancoli'a, hipocondri'a, migren'a.

Băile de mare lucréza și prin aerul puru și mine-ralisatu ce-l respirámu în mare. Aerul de mare este mai oxigenatu de cît aerul de casatu; prin urmare respira-țiunea este mai activa și funcțiunile disgestiunei se facu mai ușóre. Omenii cari locuescu pe malul mării au o respirațiune mai fôrte, unu apetitu mai mare și o vi-góre a muschilor superiori locuitorilor din orașu de-partate de mare. Prin urmare băile de mare sânt utile nu numai ca băi reci, băi minerale, ci și pentru aerul curatu și vivace ce-l respirámu. Astfel bai'a de mare este o baia minerala nu numai pentru pele, ci asu puté dice că este o baia minerala și pentru plumáni.

Din aceste considerațiuni băile de mare sânt folo-sitóre persónelor slabe, delicate, simțitóre; ier locuint'a pe malul mării, cum și caletoriele pe mare convinu persónelor slabe de peptu, seu predispușe la oftica. Băile de mare deșteptându apetitul, ne dau o adeverata fóme, și omul nutrindu-se mai bine și mai copiosu, căștiga vigóre atât corpul, cît și spiritul.

Lunile cele mai bune pentru băi de mare sânt ju-niu, iuliu și augustu. În general 30 de băi sânt de ajunsu pentru o cura reconstituenta. Este bine a nu luá de cît o baia pe di, între órele 2—5 p. m. O baia póte durá dela 15—35 minute, unii o supórta pâna la o óra. Persónele slabe, delicate, copiii, femeile, trebue se încépa prin băi de scurta durata, 2—3 minute.

Mulți credu, că băile de mare nu potu face nici unu reu: se înșéla. Băile marine ca ori ce baia déca sânt contra-indicate, potu face multu reu. Este bine ca ori și cine sô-si consulte doctorul înainte de a merge la

băi; nici unu bolnavu se nu se asardeze a luá băi de mare, fâra avisul unui doctoru, care se-i arete modul de a luá bai'a: calda seu rece, cît se dureze și ce re-gimu se observe în timpul băilor.

Dr. I. C. Dragescu.

Crucea plecata.

ând treci casele din urma,
Si pasiesci la câmpu afara,
Printre grâne, ce se curma,
Supt a spicului povara,
De natura 'mpodobita,
Peptul salta si palpita!

Si privindu, pasul te duce,
Catra locul asteptatu;
Unde caile facu cruce
Ai aflatu ce-ai cautatu:
Unu isvoru, ce da recóre,
Catr' a dilei asudóre.

Pe-o colina, cam culcata,
Nu departe de isvoru,
Vedi o cruce, cam plecata,
Pre-urata de mohoru!
Numai o furtun', unu vântu,
Si-i culcata la pamântu!

Niste spice, vechi, uscate,
Ce dau urma d'o cununa,
Joca, de vânturi fluturate,
Sboru si ierasi se 'mpreuna,
Nici unu semn de pielate!
Tôte-su duse si utate!

Simbolu sântu de mântuire!
Urul fiu Dumnedieiescu,
Cel ce-a r'bdatu ristignire
Pentru némul omenescu,
A purtatu a la povara,
Si ni-a datu lumina iera!

Si in locu de venerare,
Pentru raiul căștigatu,
Trece 'n plina nepasare
Faptur'a ce-ai recreatu!
Nici unu simțiu nu se 'mpreuna,
Se-ti ridice o cununa!

Simbolu sântu de biruintia!
Cetu-ce tie ti-se 'nchina,
Si se róga cu credintia,
Afla mila si hodina;
Si ce prinde si pornesce
Totu prin tine inloresce!

Dar in lupt'a cea ferbinte,
Dupa bunuri si placere,
Ne uitamu de cele sînte,
Si le trecemu din vedere!
Gramad'mu bani, avutia
Se traimu ani, o vecia!

Numai, când reul se simte
Si pericli ne 'mpresoru,
Venimu cu lacrami ferbinte,
Ve rugamu de ajutoru
Strigându cu sufletu smeritu:
'Dómnce! ierța c'am gresitu!'

Mateiu Vulcanu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Ea așteptă pe stăpân'a sa, să-i ajute a se desbracă, și la rëndul ei cugetă, că domnișor'a adi vine pré târ-
diu acasa.

Spre a-si face nișica distracțiune, începă a conver-
să cu pazitorul de nôpte al fabricei, caruia i placea fôrte
vinul de Rhin. Glumiă cu el asupra acestui defectu
al seu.

— Vorbesece, vorbece, Josette, — dișe pazitorul de
nôpte, — ocupațiunea nôstra întru atâtă ne încalđesece,
încât dăca nu ne-amu udă des interiorul, în adevăr ne-
amu aprinde.

— Dar, iubite Auguste, omul se pôte recori și în
modu multu mai simplu.

— Inse eu nu sciu modu mai bunu, draga Jo-
sette.

— Ar trebui să mergi la baia rece, dar pare-mi-se
că dta nu pré esti amicul apei.

— La baia?

— Dôra nu vei pretinde, că ap'a rece nu face ser-
vicii mai bune decât vinul.

— Vorbindu sinceru dșora Josette, eu înca nici în
form'a acăsta nu iubescu ap'a.

— Ce bine ar fi, dăca și dșor'a Sabine ar avé cou-
vingerea acăst'a!

— Ce fel, dșora Josette, dta ai dorî, ca...

— Unde cugeti?!... Nu înțelegu acăst'a. Vreu să
diçu, că dșor'a Sabine întru atâtă iubescu aceea ce
uresci dta, că și acuma nôptea innôta prin apa, în
locu să dôrma, și mai ales eu să me lasa pe mine a
dormi.

— Ce curiosu datina!

— Ast'a e desfetarea ei.

— Avutii acăstia traiescu totu altfel decât noi sa-
racii.

— Oh! e fôrte nevinovata petrecerea acăst'a. Dăca
săr'a e caldu, numai decât vedu, că dșor'a mea fuge
jos în gradina. Într'unu momentu ea se cufunda în apa.
Acusi se scaldă într'unu locu, acusi innôta în jos de-
partic. Tôte acăste potu să fia niște petreceri fôrte pla-
cute, înse pentru mine sânt fôrte uricîose.

— Vei vedé, Josette, că odata ea va rămâné
în apa.

Remâné?! Nu crede! Ap'a e elementul ei.

— Și dta n'ai poll'a a o imită?

— Dômnice feresce, iubite Auguste! Eu voiu rămâné
mai bine aice pe pamântul solidu.

— Vedi dara, că nu sîm numai eu singuru, care
cugetu așa; dar sciu de siguru, că de cumva așa
voi...

— În sfârșit! — esclamă camerier'a, întrecum-
pându convorbirea, — domnișor'a mea a sositu
acasa.

Și în adevăr usf'a adumbrita de dafini, care des-
partica curtea fabricii de sticle de gradina, se des-
chise.

Sabine se apropiă încet și cu pasi linisciti, și de
fel nu parea a-i pasă de acăa neliniscie, ce a produsu
camerierei sale prin absinț'a sa.

Dar învelita în paliul ei, al cărui cōda se tragea
repede pe petriștul curții, și respundēndu la salutarea
pazitorului, se întorșe călra Josette:

— Cât de înnađușitoare este nôptea, — dișe, și faci
semnu camerierei s'ô urmeze.

Cele două femei trecura prin curte, și Sabine întră
în despartăunēntul ei. În calea lor Pyrhuss esprimă cu
murmuru uricîos neplacerea sa de acăsta contur-
bare.

Josette luă de pe umeri stăpânei sale paliul, care
acoperiă îmbracamēntul ei de nolare, și vedēndu, că
astadi Sabine nu e nerabdatōre, cuteză să și vor-
bēasca.

— Scaldarea astadi a fost placuta, nu-i așa dom-
nișora? — întrebă în tonu lingușitoru, ceea ce eră obi-
ceiul ei.

— Oh!... de siguru, — respunse Sabine cu unu
accentu curiosu.

— Pe unu momentu și eu eșii pe balconu și ziu
Rhône îmi partea atât de ademenitoru în sēr'a acăst'a.

— Așa de bine mi-a căđutu scaldatul, încât abiă
putui parasi ap'a, — dișe Sabine vivace, silindu într'
aceea bucelele sale lungi și ude într'o mrege fina de
metasa.

— Dșora astadi v'ati scaldatu multu mai îndelun-
gatn decât de alta-data.

— Fôrte placuta a fost astadi scald'a... Fôrte pla-
cuta!...

Ochii Sabine-ei pareau a se rataci, și par că vo-
cea-i ar fi tremuratu.

Josette gasi fôrte curiosu acea maniera, prin care
stăpân'a ei astadi voiă să-si potențeze placerile.

— Du-te și te culca, Josette, — dișe deșteptata din
visările sule, — nu mai am trebuința de tine.

— Nu voiti să v'ajutu la desbracare?

— Nu, mulțiamu, sîm fôrte somnorōsa.

Sabine se scolă nervos din locul ei, și vocea ei
iritata nici decât nu parea a arelă, că voiesce să
dôrma.

Josette se departă, iera Sabine deschise ferēst'a și
adâncita în cugete își fiesă ochii spre riu, ale cărui va-
luri ce lunecau în departare pareau a da vieția liniscii
tacute a noptii.

V.

Multu timpu remase dēns'a așa adâncita în cugete.
Pe fruntea ei se ivira niște creliuri, și se parea ocupata
de niște cugete fôrte seriōse și ingrigitōre.

De odata auzi, că Pyrrhus, care zacea necontonitu
în pragul odăii lui Laurent, începe a murmură, și acă-
st'a o deșteptă din visările sale.

Îsi stinse lumin'a iute, și se vedea, că face acăsta
cu ôresicāre calculu. Unu timpu ea ascultă dăca nu va
auzi ceva, apoi se culcă în patu, unde înse somnul nici
decât nu voiă să-i înclida pleôpele.

Eră înca cu totul deștepta, când Forster, pe care
Mariotte îl însciintă despre dram'a sāngerōsa, pași pe
coridorul, pe care se deschidea odaia ei și a fra-
telui ei.

Scimn, că Forster numai cu mare greutate reeșii
a-si înduplecā fiic'a să iēsa din odaia ei, și prim'a sa
întrebare fu, dăca nu s'a iscatu focu în casa?

Forster, de și aflase nenorocirea ce a pașitu dn'a
Morin, al cărei cvartiru l'a gasitu deșertu, nu allă ne-
cesaru a-si informā fiic'a.

Nu mai o rugă să caute pe mic'a Juliette și s'ô duca
în odaia sa.

Acăsta dorința a parintelui seu surprinse fôrte pe
Sabine, și iuțel'a cu care grabi în locuința Ismérie-ei,
probă de ajunsu, că ea nu seica ce i s'a întēmplatu ne-
norocitei femci.

Înse din precauțiune, seu mai bine cu o cugetare
posteriōra, care eră în tôte dēnna de naturelul ei cal-
culatoru, ea nu adresă nici o întrebare fetiței.

— Scump'a mea, — i dișe, — am venitu după
tine. Vei petrece cu mine nôptea, dăca voiesci.

Juliette se scolă în patul ei micu și privi cu frica
spre Sabine. De când Forster a întebat'ō de mama-sa,
copilit'a începă a se teme, fără d'a scî ce pericolu o
amenința.

(Va urmă.)

S A L O N U :

Calindarul septemănei.

Țiu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	29	11	(†) SS. A. Petru și Paul.	4 14	7 49
Luni	30	12	† Adun. SS. Apost.	4 12	7 48
Marti	1	13	SS. Cosma și Dam.	4 13	7 46
Mercuri	2	14	Vesment. Nascătoarei.	4 14	7 48
Joi	3	15	Mart. Iachintu.	4 15	7 45
Vineri	4	16	P. Andreiu Arch. Crit.	4 16	7 44
Sâmbeta	5	17	P. Atan. dela Aton.	4 17	7 43

C o c o r ' a .

— Din Ornitologi'a populara romana. —

I.

E spre sfârșitul tómniei.

Codrii și pădurile, dumbravile și luncile, pometele și rediurile, colnicile și câmpurile încep din ce în ce a deveni mai tacute și mai triste, căci óspetii lor cei mai placuti, carii tóta primavér'a și vér'a le-au înveselitu prin concertele lor cele armonioase, dragalásie și încântátore, prin cântecele lor cele desmierdatóre și-au luat remasu bunu dela dênsele.

Tóte paserile caletóre, atât cele cântátore, cât și cele necântátore; atât cele dela munte, cât și cele dela câmpie, și-au cautatu de drumu și s'au dusu iérasi în țerile cele calde de unde au venitu la începutul primaverii.

Ba nu!... inca nu s'au dusu tocmai tóte!...

Iéca!... chiar acuma trece pe de-asupra nóstra de cătra miédia-nópte spre miédia unu triunghiu maretiu de paseri, cari în sborul lor striga nencetat ca și când le-ar fugari cine-va dinapoi.

Și óre cum se chiama aceste paseri, și 'n cotro se dueu ele?

Acestea-s *Cocórele* séu *Gruele*!... Se ducu în țerile cele calde... Unu semnu, că la noi în scurtu timpu are să fia iérna... Așá ne spunu cel puțin befrânii, că îndata dupa pornirea *Cocórelor* de pe la noi se apropia și iérn'a.

Și óre ducu-se aceste paseri pâne în țerile cele calde, ori ele se mai oprescu în vre-unu locu ca să se mai odihnésca puțin?

De se ducu de nu se ducu, de se mai oprescu unde-va ori ba? nu sciu!... Sciu numai atât'a, ce am auđitu și eu dela altii, și ce am auđitu aceea voiu să istorisescu și eu.

II.

Când se ducu *Cocórele* dela noi în țerile cele calde, dice că se afla o séma de ómeni, cari le sciu oprí în locu și nu le lasa să mérga mai departe. Cei ce le oprescu, dice că se punu în calea lor, facu cu ascuțișul unui cuțitu unu cercu în paméntu, în mijlocul cercului facu o cruce mare, iéra în mijlocul crucei acesteia înplánta apoi cuțitul cu vérfu în paméntu și de-asupra pe manunchiu punu o peleria séu o cúșma. Când facu cercul și crucea, atunci numera *Cocórele*, iéra când înplánta cuțitul în paméntu, rostescu niște cuvinte mistériose, niște farmece, cari numai lor le sânt cunoscuté.

Iérasi se dice, că unii din acesti vrajitori cum vedu *Cocórele* trecéndu, se descingu de brâu, îl punu *colacu* pe paméntu, rostescu câte-va cuvinte tainice, și-apoi înfigu unu cuțitu în mijlocul brâului colacitu.

Facéndu-se acést'a, credé poporul, că *Cocórele* nu potu sburá mai departe în triunghiu, cum li-i datin'a

lor să sbóre, nu potu trece granit'a, ci îndata își perdu calea, se oprescu în locu, se învêrtescu împregiuru precum e incolacitu brâuul séu cercul împregiuru cuțitului, se încálcescu, se amesteca și âmbla apoi încolo și 'n-cóce bete de capu, nesciundu ce să faca și 'n cotro să apuce, și numai atunci isi afla iéra calea și potu caletóri mai departe, déca le dau drumul, adeca déca desfacu ceea ce au facutu mai nainte.

Și de cumva se 'ntémpla acést'a farmecatoriá țiu'a, apoi *Cocórele* tóta țiu'a se 'nvêrtescu pe sus, nesciundu ce să se faca, iéra déca se 'ntémpla acést'a sér'a, ele se cobóra jos și pâne în deminét'a urmatóre nu-si urméza calea.

Multi spunu, că au vedutu pe atari ómeni oprindu pe *Cocóre* și *Cocórele* atât'a ce s'au învêrtitu, pâna ce, améțindu-se de capu, au cađutu jos... Dar fapt'a acést'a se considera de unu mare pecatu, căci ele nimerui nu facu nici unu reu.¹⁾

Acestea-s credințele Românilor despre *Cocóre*, ce-avui de gându să vi le spunu.

III.

Nainte inse de-a le perde din videri să ne mai oprimu puțin și la numirile populare ale acestor paseri, cari, dupa cum crede poporul, prin pornirea lor dela noi ne anuncia nentárđiat'a apropiare a iernei.

În Bucovin'a și Transilvani'a ele se numescu *Cocóre* séu *Cucóre* sing. *Cocóra* séu *Cucóra* și *Gru* sing. *Gruiu* dem. *Gruisior*.²⁾ În unele ținuturi din Ungari'a *Gruhe* sing. *Gruha*.³⁾ Iéra în Români'a *Grue*,⁴⁾ lat. *Grus* cinerea, vulgaris, longirostris și cineracea, Ardea grus, germ. der Kranich.

Barbatușul acestui soi de pasere se numesce *Cocor* séu *Cucor* și *Gruiu*.

Dela cuvéntul *Gruiu* credu că vine și numele unor Români, unor eroi de legende și balade, precum sânt buna óra *Grue Gružavanul*⁵⁾, *Grue Sanger*⁶⁾.

IV.

La Români din Transilvani'a aflámu o doina populara, care suna ist modu:

„Bade, de uritul teu,
Face-m'oiu trestia 'n teu!
— Fa-te, mândra, ce-ti mai place,
Ca si eu de locu m'oiu face
Face-m'oiu Cocoru de balta
Pasce-voiu trestia tóta,
Si te-oiu pasce si pe tine,
Totu nu scapi, mândro, de mine!
„Bade, de uritul teu
Face-m'oiu o flóre 'n teu!
— Fa-te, mândra, ce-ti mai place,
Ca si eu de locu m'oiu face
Unu voinicu cu cós'a 'n spate
Si te-oiu cós'i si pe tine
Totu nu scapi, mândro, de mine!”⁷⁾

Nu sciu déca *„Cocorul de balta”*, despre care se face amintire în acést'a doina, e *Cocorul* barbatușul *Cocórei*, despre care am vorbitu mai sus, ori alta pasere. Fiindu inse că *Cocorul*, dupa cum ne spune istori'a naturala, petrece pe locurile cele apalóse și se nutresce pe lângá vermi, scoici, cobelei (melci) insecte și amfibii inca și cu plánte, pe cari adese ori le scóte cu radecini din paméntu,⁸⁾ e de presupusu, că *„Cocorul*

¹⁾ Cred. Rom. din Transilvania, com. de dl Gr. Craciunasiu, a celor din Ungari'a com. de dl E. Pop, si a tuturor Românilor din Bucovin'a.

²⁾ Com. de dl Gr. Craciunasiu.

³⁾ Com. de dl E. Pop.

⁴⁾ A. de Cihac Dictionnaire d'etymologie daco-romane, elements latins. Francfort. 1870 p. 113.

⁵⁾ Maria Precup: „Doine si bore din Ardél” publ. in „Sicdictórea” an. II. Budapesta. 1877 p. 83.

⁶⁾ Heinrich Rebau. Naturgeschichte für Schule und Haus. Sechste Auflage. Stuttgart. 1871 p. 449.

de balta⁷ și Cocorul, barbatusul Cocórei, sânt un'a și aceeași pasere.

În fine voiu să mai amintesc încă și aceea despre Cocóre, că, după cum spune poporul, când sburându pe sus spânzura, apoi nu este departe o furtună.⁷)

Când se aduna Cocorii și plăca, atunci e semnu că iern'a va fi timpurie. Când pórnescu Cocorii pe la Santa-Maria-mare, ierăsi însemnéza, că va fi iern'a timpurie.⁸)

S. Fl. Marianu.

Turcomanele.

Russi'a își întinde totu mai multu domnia peste șesul mare al Asiei de mijlocu, unde seménțiile mongolo-tatara au legănu lor din care eșira. Părțile de cătra miédianópte-apusu, Kokhand, Samarcand și și alte țeri tatara neatérnatóre și puternice se afla de multu sub domnia ei; dar mai sânt încă multe seménții renumite, cari și-au susținutu până astadi libertatea.

Teche-turcomanii asemenea se țin de aceste seménții, cari tocmai acuma lupta pe viétia și mórte contra muscalului care voiesce ce să-i cutropésca. Teche-turcomanii sânt ostasi fórte buni; ast'a e caus'a, că pân'acuma rusii nu numai nu au pututu căștigá nici o batalia în contra lor, dar le pare bine, că sub conducerea generalului lor Kauffmann s'au pututu retrage întregi până la marea caspica.

Din acestu poporu luptarettu înfașămu de astadata femeile. La ei femeile nu sânt tocmai sclave, ca și la cea mai mare parte a mahomedanilor, dar totusi nici aceste n'au nici o învétiatura.

Ele pórtă unu caftanu lungu și vénétu de pánza, deasupra acestuia julucu, adeca o cărpa alba séu vénéta înfașurata în giurul capului lor. La serbatori mari înse în locul caftanului se întrebuintéza atara panura scumpa, în locul julucului o céptia înalta par că ar înfașă unu turnu, de care de améndóue părțile se anina niște bucatiele de argintu, țesute cu lanțuri mici.

Tóte femeile paru a se întrece în privint'a acést'a cu celelalte, și a le vedé tóte la olalta este în adevér o vedere frumoșica și interesanta.

I. H.

Literatura si arte.

Ornitologia populara romána. Dl S. Fl. Marian ni scrie, că cu începutul lunei lui septembrie a. c. va publicá: „Ornitologi'a populara romána” într'unu tomu separatu. Din epistol'a dsale mai gasimu de interesu publicu a reproduce urmatórele șire, cari se potu considerá ca adreseate tuturor celorla ce traiescu în mijlocul poporului románu: „Mare serviciu, dice dsa, mi-ati face nu numai mie, ci și literaturii noastre cea atât de sermana, și eu v'asu fi fórte recunoscatoru când mi-ati puté împartăși și numirile románesci de paseri cari sânt cunoscute și usitate în ținuturile dvóstre dimpreuna cu tóte diminutivele lor, mai ales că Ornitologi'a populara romána ce voiu începe în scurtu a o publicá, așu dori să conțina tóte numirile de paseri din tóte provinciile locuite de Románi, ca astfel opul meu cu atáta să ffa mai prețiosu”. Recomandámu acesta rugare a dlui Marian atențiunii tuturor celitorilor, rogându-i a-i dá mâna de ajutoru, prin satisfacerea acestei cereri, care prin noi se adreseza tuturor. Adress'a dlui Marian e: Sereth în Bucovina.

Esposițiune artistica romána. În lun'a lui dec. a anului curențu se va face la Bucureșci o esposițiune a operelor artistilor în viétia de pictura, sculptura, arhitectura, gravura, deseme, miniatura, acvarele și litografia. „Monitorul Of.” publica unu regulamentu spre

⁷) Calendaru pentru Bucovin'a pe an. 1841.

⁸) Cartile sat. rom. Gherla. 1880 p. 34.

sciint'a tuturor artistilor din țera. cari vor voi să iee parte la acésta esposițiune; diu'a deschiderii se va ficsá mai târđiu.

Scrierile dlui A. I. Odobescu se vor rețipari în o colecțiune de cătra editur'a Socec et Comp. Prim'a scriere ce se va rețipari, va fi: „Motii și curcanii” după care vor urmá celelalte volume și anume: Scene istorice din cronicile románesci, Fumuri și serumuri din timpii prehistorice ai Romániei, Câteva óre la Snagov, Cânteele populare, Poetii Vacaresci și basme vênatoresci. Acésta colecțiune a scrierilor dlui Odobescu, unul din cei mai buni prosaisti románi, ar trebui să se respândésca cât mai tare în publicul nostru.

Societati si institute.

Asociațiunea transilvana va ținé adunarea sa generala de estu-anu la Turda în 7 augustu. Așá aflámu acést'a din convocarea publicata în diuarele din Transilvani'a, căci onorab. birou al Asociațiunii pentru literatura etc. n'are datin'a a ne tramite și nóue — diuaru socialu și literaru anuciul convocatoru. — Despartământul XII va ținé adunare la 11 iulie în Desú.

Societatea pentru fondu de teatru románu în anul acesta va ținé adunarea sa generala la Sibiiu, unde a fost invitata de cătra onorab. nostra inteligentia de acolo. Precum sântemu informati, acésta adunare, care de siguru are să ffa interesanta și frumoșica, se va ținé la 19 și 20 septembrie st. n.

C e e n o u ?

Moștenitorul de tronu și rácii. Din Praga se scrie, că nu de multu moștenitorul de tronu Rudolf, venindu calare dela St. Ioan, la riul Lodenitz zari pe unu bețrănu care prindea raci. Moștenitorul de tronu se opri și întrebă în limb'a boema pe bețrănu, deca prinderea de raci i face placere? „Numai atunci, respunse bețrănu, deca potu prinde multi, căci eu pretiul lor trebuie să-mi susținú famili'a numerósa”. Moștenitorul de tronu i dișe apoi, să duca la dēnsul rácii ce va prinde. Bețrănu i și duse, tocmai patru-deci de raci. Ce mare i fu bucuria, când apoi capetá pentru ei patru bancnote nóue noufe, de câte 10 fl.!

Dela curtea romána. Vice comitele Valmor, tramisul extraordinaru al regelui Portugaliei, primitu vineri la 2 iulie în audientia oficiala, a înmănatu scrisorile prin cari regele Portugaliei mulțimesce Domnitorului Romániei pentru misiunea extraordinara tramisa la Lisabona, spre a-i notificá independint'a Romániei și felicita pe Domnitorul; tramisul extraordinaru totu-odata a remisul Domnitorului marele cordonu al celor dóue ordine militare portugese reunite, al Christului și al St. Benedict de Aviz.

Scriri personale. Dl primu-ministru Bratianu, carele a voitu să plece în Moldova, a trebuitu să-si amáne plecarea din caus'a unei inflamațiuni la gátu. — Principele Milan, plecând din Viena, a primitu dela regele crucea mare a ordinului St. Stefan. — M. Grammont, consulul francesu din Budapesta s'a rentorsu acolo dela báile episcopesci de lângă Oradea-mare.

Unu románu premiațu în Australia. Diuarele unguresci scriu cu mare bucuria, că unu maghiaru și escelentu barbata de specialitate în ale căilor ferate, șeful stațiunii Marchegg, a societății austriace de statu, dl Lazar Popoviciu, a facutu o invențiune, care la esposițiunea din Sydney a fost distinsa cu al doile premiu mare. Dl Popoviciu a construitu înca înainte cu mai multi ani planul unei gare transportabile, care mai ales la transportări mai mari de trupe póte să ffa serviciu bune. Planul acesta a fost espusu la 1873 și la esposițiunea din Viena, dar a fost aprobatu numai în principiu, înse Prussia a tradusu invențiunea în realitate,

cu ore-cari modificări și a întrebuintat-o cu succesu la concentrări de trupe. E bine, acestu maghiaru al diuarelor ungurese, este românul din Banatu, unchiul dnei Elena Cetnechi-Zafiry, precum însemnaramu deja când publicaramu portretul junei artiste române.

Palatul regescu din Buda se va mari, căci în viitoru famili'a regesca va să petreacă timpu mai îndelungatu în capital'a Ungariei și încaperile din acelu palatu nu ajungu. Se vor clădi mai multe edificii laterale; mai întâiu inse se va înfrumetă gradin'a din cost'a dealului, ceea ce s'a și începutu și se va fini peste 2—3 ani.

La Mediasșu, într'unu concertu unu profesorulu rogă pe unu oficerulu de husari, care stetea tocmă înaintea soției sale, să binevoiescă a merge mai încolo. Oficerulu împlini cererea, dar în diu'a urmatore provocă pe profesorulu la duelu. Acesta respunse: „E bine, primescu; dar eu voi alege locul și armele”. „Poftim!” „Deci, locul: antișambra comandantulu militarulu din Sibiu; armele — doue tunuri”. Tabloul!

Pentru serbarea tragatorilor la semnu se facu la Viena mari pregătiri. Numerul tragatorilor înscințiați se urca la două-spre-dece mii; premiile și distincțiunile asemenea sânt foarte frumoșe, cele mai multe daruri particulare. Orașul Viena a datu trei premii, în pretu de trei mii fl. în aur. Comitetulu arangiatorulu are lucru multu cu încărtărire de ospetilor, precum și cu arangierea petrecerilor în onorea lor.

Este unu fenomenu curiosu, că naționalitățile nemaghiare în țer'a acésta, mai de graba se absorbu unele în altele, decât se devina maghiare. Unu diuaristu din Viena a constatatulu acésta d'ilele trecute, vorbindu despre germanii din comitatele de sus ale Ungariei. Acestia, dice d'ensul, nu se maghiariséza, ci devinu încetulu cu încetulu slovacii și rusneacii. Adi mâne, suspina el, în orașele nemșeci din giurul Tatrei, nu se va vorbi decât slovacese. Asemene fenomenu observaramu și noi în comitatulu Bihariei: în unele comune, slovacii — adusi aice spre a spori elementulu ungurescu — au devenitu frumoseșel români, și în altele procesulu acesta e în curgere.

Diuaritul esecutorilor, căci așa se pôte numi la noi cu totu dreptulu diuaritul oficialulu „Budapesti Közlöny”, s'a datu în septemân'a trecuta în licitațiune ierasi societății „Athenaeum”, care a promisulu mai multu 210,000 fl. pe anu. (Pân'acuma a platitu pentru el 168,000 fl.)

Contra vointiei femeiesci nici maghiarisatorii nu potu lupta. Cetimulu în diuarele unguresci, că notarulu din Budaörs, care lucréza acolo cu mare diligenția pentru maghiarisarea șvabilor, a capacitatulu pe unulu ca să nu se mai rada, ci să lase a cresce barb'a și mustețile. Ca asigurare, și el și notarulu a depusu câte 20 fl. Într'una din d'ile inse șvabulu veni la notaru și i dice: „Am perditulu remașagul. Trebuie să me radu, căci nevést'a mi-a dișu, că nici odata nu me va sarută, deca voiu avé mustețile!”

Seiri scurte. Trei-dieci și unulu de ani a purtatulu unu mesaru din Seghedin unu glonțulu în piciorulu, înca dela asediarea Komaromulu în 1849; dr. Kuzmann l'a scosulu. — **Mai multi negustori din Budapesta** a decisulu ca în duminecele din lunile iulie și augustu să-si țina duchianurile încuiate; acésta s'a și facutulu în dumineca trecuta. — **Ivan Zmerlich** și-a aretatulu și în padericea orașulu din Budapesta desteritatea sa în întrebuintărea velocipedulu, fiindu de față unu publiculu numerosu. — **La universitatea din Zagrabia** s'a numitulu unu profesorulu de limb'a maghiara; în urmarea acesteia, cursulu de limba unguresca dela direcțiunea financiala se va sistă acusi. — **La Miscoltiu** va eși unu tablou, care va represintă pe regin'a în momentulu când în lun'a lui

maiu a deschisulu în Budapesta adunarea Societății Crucii Roșie. — **La Ciacova** va fi alegere de deputatu, sânt doi candidati Bela Wodianer guvern. și Fr. Pulszky opoziționalulu. — **Crisiulu** a esundatu între Bichșu și Dobosu și a inundatu două mii de jugere de pamentu. — **La Bužiasiu** se va inaugură acusi bustulu ministrulu Trefort, gatita pentru D'eu scie ce merite. — **O femeia din Verbo** d'ilele trecute și-a înmormentatu al șeptele barbati; d'ens'a e înca nunai de 50 ani. — **Somoskeőy**, carele acuma e închisulu la Wels, în 10 augustu va parasi temnița de acolo, și apoi se va transporta la Budapesta, spre a continua restulu închisorii sale, din care fugise.

Cronic'a lunei.

Urmarea conferinței din Berlin are să fie, de dupa toate semnele, unu nou resboiu. Conferința a datu Greciei unu teritoriu marșoru din al Turciei; inse Turcia a declaratulu, că nu se va supune; așa dara aice armele vor decide. Grecii se și înarméza, în armața lor se alla multi oficeri francesi; dar și turcii își aduna puterile. Albanesii la rândulu lor întarescu Preveza, și prin uciderea lui Hassan pașu au datu o proba, că sânt gata la ori ce. Bulgarii asemenea vreu să exploateze situațiunea, spre a anectă Rumelia orientala către Bulgaria, unde au sositulu foarte multi oficeri rusi. Se pare, că acuma va urmă a două împărțire a Turciei. Din Berlin se serie, că dupa încheierea conferinței, la ambasadorulu rusu de acolo a fost unu mare banchetu; toti erau veseli, numai represintantulu Turciei pareau posomoriti.

Țarul vré să se însore. Împerațulu rusu abia devenitu veduvu, ieta se și vorbește că voiesce să icie de soția pe amant'a sa, principessa Dolgurocki, despre care scriseramu și noi. Fia scrupulu de consciința, fia dorința de a plăce unei iubite, țarul ar umblă — se dice — cu gândulu de a regulă dinaintea bisericei, deca nu dinaintea legii, vechi'a sa legatura cu acea principessa. Împerațulu nu vré să dea favoritei sale titlulu și rangulu de împerațesa, căci deja conferi oficialulu marei ducesse țarevna toate privilegiile închinute de obiceiulu țarinelor domnitore. Deci se crede, că el va legă o casatoriă morganatică. Dar la curtea din Petersburg n'a fost înca nici odata ceva care să se asemene cu casatoriile morganatice; legea rusa nu prevede nici unu casu de felulu acesta; pentru ortodocsi nu exista decât casatoriă religioasă, și acésta are în totdeauna toate efectele civile. Țarul ar puté să schimbe toate aceste printr'unu ucas, inse atunce și alti principii din famili'a imperiala ar puté urmă esemplulu suveranulu, ceea ce ar strică prestigiulu dinastiei. De aceea se crede, că el nu se va cummă cu favorita sa.

Diamantele repausatei țarine, cari sânt foarte prețioșe, se vor împărți între marile ducese Maria Alexandrovna (principessa de Edinburgh.) țarevna și Maria Paulovna; altele s'au reserovatulu pentru fiitorele soții ale celor mai tineri trei fii ai împerațesei. Și nepoțele, marea ducesa Xenia Alexandrovna și principessa Maria Alesandra Victoria de Englitera, capetara partea lor. Diamantele, pe cari împerațesa le-a capetatulu ca zestre dela parinti, se vor retransmite la Darmstadt.

Carte practica de rugăciuni. Dupa cum cetimulu într'o gazeta din Petersburg, protopopulu E. Popoff din Perm a publicatulu o carte în care sânt însemnate rugăciuni adresate la diferiti sănti, unele pentru capetarea de slujbe, altele pentru a descoperi prevalii în cari se desfăce marfa eflinu, pentru a gasi negustori cari să cumpere marfa cu prețuri scumpe, pentru a prinde pe furii obiectelor furate, pentru a puté gasi ori care parinte ce are fete de maritatu, barbati pentru fetele lor; pentru a isgoni dracii și câte alte nesdravanii multe. Și acésta carte are de autorulu pe unu protopopa și censu-

r'a a lasat'o a fi imprimata în plinu secolu al XIX-lea! Dela asemenea religione la Nihilismu, pasul nu este tocmai greu de facutu.

Senatul Franceii a respinsu legea de amnestia votata de camera, declarându, că pe când calugarii se isgonescu nu este iertatu să se lase acasa ucigasii; Jules Simon a atacatu foarte aspru proiectul. În urma s'a primitu modificarea lui Bozerain, că dela amnestia generala se eschidu ucigasii și incendiarii. În urmarea acestui votu, spiritele sânt foarte agitate, multi pretindu stergerea senatului.

O scire din Sofia spune, că adunarea naționala bulgara a decretatu formarea și organizaținea unei garde naționale bulgare. Ori cinc, care pôte purtă arm'a, va face parte din aceste glôte. Guvernul nu va avé altu-ceva de facutu, decât să procure arme omenilor. Pentru a i se ușurâ acêsta problema, a sositu deja din partea Rusiei cam vr'o 70,000 de puști. Ceea ce va mai trebuî, va veni.

Unu sântu supusu la vama. Unu vaperu sositu nu de multu la New-York a dusu între altele și moștele Sântului Discolius, tramise din Roma unei manastiri din Cincinnati. Scheletul acestui sântu reconstituitu a fost acoperitu cu cêra, represintându cârnrurile și trasurile obrazului. Corpul, îmbracatu cu stufe de matasa de diferite colori și brodate cu auru, zacea cu capul aședatu pe două perne de matasa roșia. În cutia se mai află și o sticla plina cu o licôre roșia, care se dice c'ar fi sângele Sântului. Impiegatii dela vama au confiscatu toate aste, și le-a dusu într'o sala unde Discolius a suferitu unu martiriu posthumu; înse negasindu nimicu de vamuitu, afara de cêra, sântul Discolius fu espedatu mai departe.

Expoziținea universală din New-York. Președintele Statelor Unite a semnatu legea de ambele camere ale congressului, care ordonă ca o expoziținea universală să se faca la New-York în 1883, la o sută aniversara a tratatului din Versailles, care remâne documentul diplomaticu internaționalu prin care se primescu rezultatele gloriosului resboiu pentru independența începutu în 1776 și se recunôșce existența, ca națiune, a Statelor Unite din America. Ca președinte său directoru generalu al expozițiunii se desemnăza dl Richard C. Mc. Cormick, care a îndeplinitu funcțiunile de comisaru generalu al Statelor Unite la expoziținea universală din Paris în 1878.

Jubileu drumurilor de feru. Orașele Liverpool și Manchester se pregatescu a celebrâ unu jubileu care n'a avutu nici odata precedentu. La 15 septembrie se împlinescu 50 ani de când primul drumu de feru a luat în modu solemn posesiune pe pământul britanicu prin deschiderea primei linii între orașele Liverpool și Manchester. Inventatoru drumurilor de feru, George Stephenson, cră unu simplu lucratoru de minere de carbuni la New-Castle-on-Tyne, cu trasaturile severe, cu frionomia grava. El avca geniul construcțiunii. Inventându dramul de feru, dupa multe dificultăți ajunse cu proiectul seu dinaintea parlamentului. El înse n'avea darul vorbirii, nu putea esplică altora ceva ce voia să faca. Întrebatu de membrii parlamentului, el nu dadu de cât unu răspunsu confusu, deci membrii nu înțelesera, și Stephenson ieși cum venise. Unii neguțiatori din Liverpool și Manchester fure înse mai inteligenți, și mai îndrăsneți de cât membrii camerei comunelor. Ei se grupara și adunara capitalul necesaru. În noiembrie 1826 Stephenson se puse pe lucru plinu de ardere și credință, și dupa 4 ani drumul de feru fu construitu, și locomotivele n'ășteptau de cât voința omului spre a plecă pe șine. Inaugurarea se facu la 15 sept. 1830. Politic'a încetă, whigii și torii isi dadura mân'a spre a se felicita de marele progresu îndeplinitu. Personagele

cele mai însemnate ale curții asistau la inaugurare, dar nimeni nu se uită la ele: eroul țilei cră George Stephenson, sermanul lucratoru: mulțimea de 500 mi nu-l aclamă de cât pe el și nu caută de cât figura sa țepena și severa în mijlocul marilor personaje presente. Primul drumu de feru între Liverpool și Manchester costă 21 milioane franci.

Din Macedonia. Diuarului „Fratilia intru drept.” se scriu din Volu (Macedonia) următoarele: „Aflati că aici la Volo, afara de Români cari vinu iern'a, și v'er'a se ducu la locurile lor, mai sânt 110 familie române, cari stau totdenna aici, în deosebita parte, care se chiama Vlah-mahala, și că ei nu vor întârziă să-si faca și ei școla româna ca să-si învetie limb'a stramoșesca. Școlile române, dela Tricala, și dela comun'a Damasi (în Thesalia) înaintēza foarte repede: învotia într'ensele câte 60 de elevi. Români cari v'er'a se ducu la școlile române din Samarina, Abdela, și Perivole, la Tricalca fure persecutati din partea Arhierului, care a datu ordine tuturor preoților ca să nu cuminece, să nu spovedesca, să nu sântesca, ba înca nici anafora să nu dea, acelora cari isi tramitu copiii la școl'a româna. Avrutu să închida și școl'a, dar Maria Sa Caimacamul cu onor. mișlisu de acolo, n'a lasatu să se faca acêsta fapta rea. În urma chiar și Pr. S. S. i-a iertatu, și le-a datu și anafora cu mân'a Pr. S. Sale, și acum este nesuperata. Cu tôte că au începutu să plece familiile române ca să se ducu la locurile lor. Peste puține țile vom plecă și noi cu tôte de aici la comunele și satele nostre.

Sciri straine. *La granita Germaniei* Rusia se întaresce ca nici odata: la Varșovia a sositu o comisiune de șese generali rasi, cari organizēza aপরarca Poloniei ruse; generalul Tolleben a fost numitu guvernatoru generalu la Vilna. — *Locustele în Rusia* facu mari stricăciuni; în provincia Elisabetopole a aparutu în lun'a lui maiu unu noru atât de imensu, încât unu omu calare nu l'ar fi pututu ocoli în mai puțin de șapte țile: 5000 de omeni sânt ocupați a combate acestu fragelu.

Cu nrul presinte se încheia semestrul primu. Rogămu pe toti accia, ale căror abonamente espira cu nrul acesta, și vreu să aiba foia noastră și mai departe, să le rennoișca de timpuriu, la din contra le vom tramite bilete de postprimire postala, de ôra-ce **nu putemu să tramitemu foia nimenuia a conto**; accia cari nu mai dorescu să remâna abonantii nostri, sânt rugati a ne innapoiâ nrul viitoru, ca astfel să-i stergemu din registrul abonantilor!

Cu ocasiunea acêsta oferimu abonantilor nostri următoarele **favoruri**: Abonantii „Familiei” isi potu comandâ la noi **cu preturi foarte scađute numai pentru dēnsii** aceste opuri de redactorul „Familiei”: „Ranele Națiunii”, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. cu 1 fl. 15 cr.: „Selavul Amoruului”, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 50 cr.; „Novele”, 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 30 cr.; „Poesii”, unu volumu, în locu de 1 fl. — 40 cr.; „Mirésa pentru mirésa”, comedia în 3 acte, în locu de 1 fl. — 25 cr.; precum și „De unde nu este renfôccere”, romanu de Adrien Gabrielly, tradusu de T. Budu, în locu de 1 fl. 25 cr.

Alte cărți nu se afla de vëndiare la noi. Ier din tablouri, mai avemu portretul lui Ion Bratianu; în locu de 1 fl. — 26 cr.

Colectantii vor primi dupa 5 esemplare, al șesele, gratis. Redacțiunea „Familiei”.

Proprietaru, redactoru răspundetoru și editoru :

IOSIF VULCANU.

A conservă frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
trantie
e problem'a de via'tia
a fia-carei
femei.

Asta at'erna de cea mai
ingrita cultivare a pe-
litiei. Conservarea curata
si delicata a acesteia,
intretinerea ei in finetia
si freschetia, — stirpirea
pete'or, a rosietiei, a pis-
truelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales nimicirea repentina
si durabila a cretielelor,

se po'te efeptu'i deosebitu prin escelent'a si atat de suprin-
dietorea in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris.)

unicul nesticaciosu preservativeu pentru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a pro-
batu prin mii de exemple ca' bunu, de aceea, ca' primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu po'te se lipsesca de pe mes'a de
toaleta a nici unei dame.

Pretiu' unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Pretiu' unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

**In mare si in mieu se afla de vendi'are in
calitate originala si se po'te comand'a prin epis-
tola in principalul magazinu centralu in Bu-
dapesta városháztér 9 sz. in parfumeri'a
FRIDERICEI SVAR CZ.**

De intrebuintiatu in ville.

Aparate pentru apa de soda, de la Paris de Dr. Fevre, beu-
tora recortore ce se po'te pregati usoru si recomandata de medici
de cate

2	4	6	10	mesele
7	10	14.50	17	fl.

la acest'a sod'a cea mai buna de 2¹/₄ pundi si Wein-
stein 2 fl. Corfe arangiata pentru bucate 12, 18, 21 fl.
Masina de inghiatiatu cu recepte 7.50—19 fl. Incalditore
repedi practice de vinu-arsu dupa sist. Rechaud Lang
2. 75—3. 50 fl. Masina de fertu cafea comfort care se
po'te regula, pragitoru de cafea 4.20, 4.80, 5.75. Cal-
catoru de rufe pentru carbuni 3.50—4.50 Taiaru pentru
untu si casu cu acoperitoru de sticla 1, 1.80—7 fl., cu
lespede marmore 4 fl. 6.75. In contra muscelor, aco-
peritoru de mancari din sirma 40, 50, 70, 90 cr. 1 fl.
fesnicu in contra ventulu' 1.75—4 fl. Aparatu de salata 55 cr. —
2.70. Tinetori de otietu si oleiu 1.80, 2.50, 8 fl. Astupatoru de
sticla Amer, 1.40. Bute hidraulica 1 fl. Cepu ce se po'te incu'ia cu
cheia 1.—1.80. Nou tragatoru de astupasiu patentu 1.50. Lacu
Wischin pentru podele de odaia, o cutia de mijlocu 90 cr. Negrela
Jeloline pentru marcarea hainelor albe 1 fl. Monograme mari dupa
modna 1.20, 1.60. Politura chemica pentru mobile 85 cr. unel'ta de
lipire pentru sticla si porcellan, care nici in focu nici in apa nu
se desface 85 cr. prindetoru automatu de sioreci 70 cr.—1.60.
Stropitoru de gradiue 10, 14, 17, 24 fl. Rouratoru de flori 40 cr.—1.50.

Pentru mame. Sticla noua automata pentu laptare 1.20. Mar-
gele de dinti englese recunoscute 3 fl. Carutia de copii ce se po'te
intrebuintia in liberu cu acoperitoru 10.80—14 fl.

Pentru fumatori: Masina de taiatu tutunu cu rota manato're
18 fl. Cutia ce tine tutunu' gilavu 3.50—4.50. Curatitoru de tiev.
cu abure 1.80. Pipa venatu de Strassburg ce se trage uscalu 1—1.50.
Tassa de bagau 1.—1.25. Tinetore de aprindiele, cu mucu 85
cr.—1.30. Masina automata de cigarete cu tinetore de tutunu 2
fl. Butelia resarit'ena Narguil pentru fumatu 2.80—8 fl.

La comande alata'ra pretiu' curentu ilustratu : (3—4)

Teodor Kertész,
Budapesta, Dorotya utca 1.

Nu ne mai trebuie argintul scumpu,

ca'ci in privint'a acest'a avemu unu surogatu multu mai ieftinu. De o parte prin procurarea extraor-
dinaru ieftina a materialulu', de alta prin puterea de lucru buna si ieftina, fabric'a intrunuta de
articoli de argintu britanicu a reesitu se invinga tote fabricele de asemenea calitate, atat in pri-
vint'a pretiu'lor, cat si in a calitatii.

Avantagiul fabricatelor nostre consiste mai ales in aceea, ca' articolii nostrii nu stau inde-
reptul adeveratulu' argintu, de ora-ce nici nu sunt stricacio'se, nici nu-si schimba colorea, si nu se
tocescu; acestu argintu britanicu e albu, si remane totdeauna asemenea argintulu' adeveratu; mai
departe, suntemu in positiunea d'a pute' vinde urmatorele 40 de obiecte, cari pan'acuma costau 35
fl., cu pretiu' fabulosu de 9 fl. 50 cr., trami'tendunise sum'a, seu cu rambursa postala si anume:

- 6 furcutie de cele mai fine, din argintu britanicu, in o bucata;
- 6 lingure de mancatu, din argintu britanicu, massive;
- 6 „ de cafea „ „ de calitatea cea mai buna, massive;
- 6 rasle, din argintu britanicu, de calitatea cea mai buna;
- 1 lingure de scosu sup'a „ „ „ „ massive;
- 1 „ „ laptele „ „ „ „
- 6 tasse englese Victoria, canitate finu;
- 2 fesnice pompose de salon

Tote aceste 40 de piese sunt gatite din celu mai finu si mai solidu argintu britanicu,
si pretiu' lor in locu de 35 fl, e

numai
9 florini 50 cruceri.

Comandele prin epistole sunt a se adressa cat mai in graba astfel :

Az egyesült Britania-Ezüstárak gyári raktárába, Budapest, városháztér 9 sz. Harisch-Bazár.